

Sygnatura akt II AKa 122/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Bogusław Tocicki

Sędziowie: SSO del. SA Mariusz Wiązek (spr)

SSA Piotr Kaczmarek

Protokolant: Anna Turek

przy udziale prokuratora Prokuratury Regionalnej Beaty Lorenc - Kociubińskiej

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2018 r.

sprawy M. O.

oskarżonej z art. 119 § 1 kk i art. 257 kk i art. 157 § 1 kk i art. 158 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk,

D. R.

oskarżonego z art. 119 § 1 kk i art. 257 kk w związku z art. 157 § 2 kk przy zastosowaniu art. 11 § 2 kk,

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora wobec oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 3 stycznia 2018 r. sygn. akt III K 83/17

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonych M. O. i D. R.;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz radczyni prawnej J. D. 600 zł tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą obronę z urzędu oskarżonej M. O. w postępowaniu odwoławczym oraz 138 zł tytułem zwrotu VAT, a także koszty dojazdu na rozprawę odwoławczą w wysokości 205,44 zł;

III. stwierdza, że koszty postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

D. R. został oskarżony o to, że :

w dniu 20 października 2015 r. w K. przy ulicy (...), działając wspólnie i w porozumieniu z konkubiną M. O. publicznie znieważył Z. R. z powodu jej przynależności etnicznej - romskiej poprzez zwrócenie się do pokrzywdzonej słowami brzmiącymi: „Ty cygańska kurwo, teraz Cię zajebimy!”, jak też stosował wobec pokrzywdzonej przemoc w postaci złapania jej rękoma za włosy i ciągnięcie, bicie pięściami po twarzy, w okolice skroni, bicie pięściami po głowie, karku, kopanie po nogach i pośladkach, uderzanie kolanem o twarz pokrzywdzonej, w następie czego Z. R. doznała obrażeń ciała w postaci stłuczenia i podbiegnięcia krwawego policzka lewego i powieki dolnej oka lewego, podbiegnięć krwawych okolicy skroniowej prawej, na obydwu przedramionach, pośladkach i lewym podudziu oraz ubytku włosów

skóry głowy, a powyższe obrażenia spowodowały u pokrzywdzonej naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni;

to jest o przestępstwo z art. 119 § 1 kk i art. 257 kk w związku z art. 157 § 2 kk przy zastosowaniu art. 11 § 2 kk

M. O. została oskarżona o to, że :

w dniu 20 października 2015 r. w K. przy ulicy (...), działając wspólnie i w porozumieniu z D. R. publicznie znieważyla Z. R. z powodu jej przynależności etnicznej - romskiej poprzez zwrócenie się do pokrzywdzonej słowami brzmiącymi: „Ty cygańska kurwo, teraz Cię zajebujemy!”, jak też stosowała wobec pokrzywdzonej przemoc w postaci złapania jej rękoma za włosy i ciągnięcie, bicie pięściami po twarzy, w okolice skroni, bicie pięściami po głowie, karku, kopanie po nogach i pośladkach, uderzanie kolanem o twarz pokrzywdzonej, w następie czego Z. R. doznała obrażeń ciała w postaci stłuczenia i podbiegnięcia krwawego policzka lewego i powieki dolnej oka lewego, podbiegnięć krwawych okolicy skroniowej prawej, na obydwu przedramionach, pośladkach i lewym podudziu oraz ubytku włosów skóry głowy, a powyższe obrażenia spowodowały u pokrzywdzonej naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni,

to jest o przestępstwo z art. 119 § 1 kk i art. 257 kk w związku z art. 157 § 2 kk przy zastosowaniu art. 11 § 2 kk

Sąd Okręgowy w Opolu wyrokiem z dnia 3 stycznia 2018 r., sygn.. akt: III K 83/17:

1. uniewinnił D. R. oraz uniewinnił M. O. od popełnienia zarzucanych im przestępstw;
2. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz r.pr. J. D. 1033,20 (jeden tysiąc trzydzieści trzy i 20/100) złotych tytułem poniesionych kosztów obrony z urzędu;
3. Na podstawie art. 632 pkt. 2 k.p.k. kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł prokurator, zarzucając:

obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie przez Sąd dowolnej, sprzecznej z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wskutek niedania wiary konsekwentnym zeznaniom pokrzywdzonej Z. R. w zakresie rozpoznania przez nią oskarżonych jako sprawców popełnionego na jej szkodę przestępstwa, bezkrytycznym uznaniu za wiarygodne zeznań D. Ś., który wskazał, iż sprawczyni pobicia Z. R. miała długie, ciemne włosy, rozpuszczone, długości do ramion, a wygląd oskarżonej M. O. nie odpowiadał temu jak wyglądała kobieta z miejsca zdarzenia, a także niezasadnym uznaniu za wiarygodne wyjaśnień M. O. i D. R. oraz zeznań K. O. i B. R. w zakresie przyjęcia, że w dniu zdarzenia oskarżona przebywała u matki K. O., a następnie wraz z B. R. i dziećmi udała się do mieszkania przy ul. (...) gdzie przebywała, natomiast D. R. w inkryminowanym okresie znajdował się na terenie Niemiec, gdzie pracował, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przemawiała za uznaniem za wiarygodne stanowczych zeznań pokrzywdzonej Z. R., która rozpoznała oskarżonych jako sprawców przestępstwa i swoje twierdzenia w tym zakresie konsekwentnie podtrzymywała zarówno w toku postępowania przygotowawczego jak i na rozprawie przed Sądem I instancji, a podane przez wymienioną fakty znajdowały również potwierdzenie w zeznaniach J. K. i S. R., uznaniem, iż przeprowadzone w sprawie dowody, w tym w szczególności zeznania świadków K. O. i B. R. oraz dokumentacja uzyskana w ramach pomocy międzynarodowej nie potwierdzają alibi oskarżonych, a D. R. był widziany w tygodniu w K. przez S. R. oraz dokonaniem krytycznej oceny niekonsekwentnych depozycji procesowych świadka D. Ś. w zakresie wyglądu sprawczyni przestępstwa, co winno prowadzić do przyjęcia, iż oskarżeni M. O. i D. R. są sprawcami zarzucanego im czynu zabronionego z art. 119§ 1 k.k. i art. 257 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. zaistniałego w dniu 20 października 2015 r. w K..

Podnosząc powyższy zarzut, apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Opolu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja prokuratora jest niezasadna, a jej wywody nie są przekonujące. W szczególności nie doszło, w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji, do błędów proceduralnych, których konsekwencją miałyby być to, że wpłynęłyby one na ustalenia faktów relewantnych w sprawie, a w rezultacie na treść rozstrzygnięcia.

Zasadniczym zarzutem apelacji jest- w myśl twierdzenia prokuratora- dowolna ocena zeznań pokrzywdzonej Z. R.. Apelujący twierdzi, że zeznania te są konsekwentne, w innym miejscu apelacji określa je jako konsekwentne i stanowcze. W konkluzji prokurator wnosi, iż zeznania te zasługiwały na wiarygodność i winny stanowić podstawę ustaleń faktycznych. Stwierdzić należy, że twierdzenia apelującego nie mają oparcia w materiale dowodowym, zeznania pokrzywdzonej w ogóle nie były konsekwentne, w zasadniczej kwestii identyfikacji sprawców napaści. Zmianę zeznań w trakcie postępowania pokrzywdzona logicznie nie potrafiła uzasadnić, a sąd pierwszej instancji prawidłowo te zmieniane zeznania ocenił i przekonywująco tę ocenę uzasadnił.

Na wstępie zauważyć należy- za Sądem Okręgowym- że w dniu zdarzenia jak i przez kilka następnych dni pokrzywdzona rzeczywiście była stanowcza i konsekwentna. Kilkakrotnie oświadczała, również składając zeznania, że nie zna napastników. Powiedziała tak policjantom przybyłym na miejsce zdarzenia w dniu 20 października 2015 roku, lekarzowi podczas badania obrażeń w dniu następnym oraz składając zawiadomienie o przestępstwie, w dniu 22 października 2015 roku. Równocześnie z jej zeznań złożonych na tym etapie postępowania wynika, że dokładnie tym napastnikom się przyjrzała. Miała ku temu możliwość, gdyż zdarzenie było w miejscu nie całkowicie zacienionym, wynika to wprost z jej zeznań, mówił też o tym jedyny bezpośredni świadek zdarzenia D. Ś.. Zarówno pokrzywdzona jak i ten świadek opisują przecież w miarę szczegółowo napastników, a nadto pokrzywdzona jest pewna, że ich rozpozna. Z tych zeznań pokrzywdzonej wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że nie kojarzy napastników, nie podaje ona, by kiedykolwiek ich widziała. Swoje zeznania Z. R. powtórzyła jeszcze w dniu 26 października 2015 roku. To, że napastnicy byli dla pokrzywdzonej zupełnie nieznani konsekwentnie twierdzili również interweniujący na miejscu zdarzenia policjanci D. K. i D. S., świadkowie niewątpliwie bezstronni i obiektywni.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że sprawców napaści poszukiwał przez parę dni syn pokrzywdzonej S. R.. Ze wspólnych rozmów pokrzywdzonej, jej męża J. K. i właśnie syna pokrzywdzona nabrała pewności- z sobie tylko wiadomych powodów, że sprawcami są znane jej osoby, oskarżeni M. O. i D. R.. Od tego momentu pokrzywdzona diametralnie zmieniała swoje zeznania. Obciążała oskarżonych równocześnie podając, że to osoby bardzo dobrze jej znane. Twierdziła, że „już w dniu zdarzenia знаła sprawców”, „M. oczywiście znałam od dziecka”, miała ją widywać 2-3 razy w tygodniu, wiedziała, że rodzina oskarżonego mieszka na ulicy (...), co więcej ojciec pokrzywdzonej miał w przeszłości zamienić się mieszkaniem z rodzicami oskarżonego. Twierdziła również, że wielokrotnie widywała oskarżonego i „wie kto ją pobił i już w dniu zdarzenia znała sprawców”(k.418 akt). Równocześnie pokrzywdzona twierdziła na rozprawie, że zeznając wcześniej podawała to samo, a jedynie nie znała adresów sprawców. Stąd miał być zapis w protokole, że sprawcy są jej nieznani. Biorąc pod uwagę tak diametralnie zmienione zeznania pokrzywdzonej w trakcie postępowania, w pełni zasadnie Sąd Okręgowy odmówił wiarygodności Z. R.. Nie potrafiła ona bowiem logicznie uzasadnić zmiany treści swoich zeznań, a równocześnie zmiana jest tego rodzaju, że nie może wynikać z niepamięci bądź omyłki na którymś etapie postępowania, a musi być konsekwencją podawania nieprawdy przez pokrzywdzoną w toku postępowania.

Pozostałe zarzuty podnoszone w apelacji dotyczą tylko i wyłącznie dowodów odnoszących się do wyjaśnień zaprzeczających sprawstwu oskarżonych i dających oskarżonym alibi. Zauważyć należy, że z uwagi na to, iż pokrzywdzonej zasadnie Sąd Okręgowy nie dał wiary, w materiale dowodowym zebrany przez oskarżyciela nie ma żadnego innego dowodu wskazującego na sprawstwo oskarżonych zarzuconego im czynu. Sąd odwoławczy nie podziela jednak i tych zarzutów co do oceny dokonanej przez Sąd Okręgowy w przypadku pozostałych dowodów, które w ostateczności nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia. Na marginesie przytoczyć jeszcze należy, że jedyny

bezpośredni świadek zdarzenia D. Ś. nie rozpoznał, by to oskarżeni byli sprawcami krytycznej napaści choć widział sprawców i podawał szczegóły ich wyglądu. Świadek ten wręcz stwierdził, że wygląd oskarżonej nie odpowiada wyglądowi kobiety atakującej pokrzywdzoną. Tu zauważyć również należy, że pokrzywdzona na początkowym etapie postępowania twierdziła, że sprawca- mężczyzna był „łysy” tymczasem oskarżony D. R., w okresie zbliżonym czasowo do zdarzenia, miał krótkie włosy, ale na pewno nie można było go opisywać jako mężczyznę łysego- zeznania K. W. k.176 akt.

Reasumując, ocena pozostałych dowodów przez Sąd Okręgowy- w tym zeznań K. O. i B. R. - została dokonana zgodnie z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym i tym samym pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k. choć jeszcze raz należy podkreślić, że przy dyskwalifikacji wiarygodności zeznań pokrzywdzonej ocena pozostałych dowodów w niniejszej sprawie ma marginalne znaczenie.

Orzeczenie o kosztach pomocy prawnej świadczonej M. O. znajduje swoje oparcie w art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. prawo o adwokaturze i § 2, § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust.2 pkt. 5 oraz § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego oparto na przepisie art. 636§1 k.p.k.

Z tych wszystkich powodów oceniając apelację za niezasadną orzeczono jak w wyroku.

SSO(del.do SA) Mariusz Wiązek SSA Bogusław Tocicki SSA Piotr Kaczmarek